

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 24-го Октября.—1847—Wilno. PIĄTEK, 24-go Października.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербурзь, 18-го Октября.

Высочайше утвержденный

ЦЕРЕМОНИАЛЬ

торжественнаго въѣзда

ВЪ САНКТПЕТЕРБУРГЪ

Ея Свѣтлости Принцессы

АЛЕКСАНДРЫ САКСЕНЪ-АЛТЕНБУРГСКОЙ,

Высоконареченной Невѣсты

Его Императорскаго Высочества

Государя Великаго Князя

КОНСТАНТИНА НИКОЛАЕВИЧА.

I. Въ назначенный день торжественнаго въѣзда, всѣ Первые Чины Двора, всѣ Шталмейстеры и состоящіе въ сей должности, какъ Высочайшаго Двора, такъ и Дворовъ Ихъ Императорскихъ Высочествъ, соберутся въ палатку, которая будетъ поставлена на учебномъ мѣстѣ Лейбъ-Гвардіи Семеновскаго Полка, у желѣзной дороги, откуда Первые Чины слѣдуютъ въ придворныхъ парадныхъ каретахъ, позади передняго конвоя.

II. За ними, по два въ рядъ, верхами, всѣ Шталмейстеры и состоящіе въ сей должности, по старшинству Дворовъ, младшіе напередѣ.

III. Парадный экипажъ въ 8 лошадей Государыни Императрицы съ Ихъ Императорскими Высочествами, Государынею Цесаревною Маріею Александровною, Великою Княгинею Маріею Николаевною, и Ея Свѣтлостію Высоконареченною Невѣстою. — Подлѣ кареты ѣхать верхомъ Оберъ-Шталмейстеру, а позади дежурнымъ Камеръ-Пажамъ.

IV. За ними слѣдуютъ парадные экипажи со Штатъ-Дамами и Фрейлинами, прибывшими изъ Царскаго Села. — Потомъ конвой.

V. По объявленной отъ Высочайшаго Двора по сему случаю повѣсткѣ, слѣзаться въ Зимній Дворецъ всѣмъ имѣющимъ пріѣздъ ко Двору и собираться:

а) Членамъ Государственнаго Совѣта и Сенаторамъ— въ Большой Церкви; б) Штатъ-Дамамъ, Камеръ-Фрейлинамъ, Фрейлинамъ и всѣмъ придворнымъ Вторымъ Чинамъ Двора и прочимъ Кавалерамъ— впереди, въ бывшей Гостиной Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Ольги Николаевны; откуда, по извѣщенію о приближеніи кортежа, слѣдуютъ всѣ въ парадныя сѣни, для принятія Ихъ Величествъ съ Ихъ Высочествами и Высоконареченною Невѣстою;

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 18-go Października.

NAJWYŻEJ UTWIERDZONY

СЪВѢЩОНІА

UROCZYSTEGO WJAZDU

DO ST. PETERSBURGA

J. O. XIĘŻNICZKI

ALEXANDRY SASKO-ALTENBURGSKIEJ,

WYSOCENARZECZONEJ OBLUBIENICY

JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI

PANA WIELKIEGO XIĘCIA

KONSTANTEGO NIKOŁAJEWICZA.

I. W naznaczonym dniu uroczystego wjazdu, wszyscy Pierwsi Dygnitarze Dworu, wszyscy Koniuszowie i zostający w tym obowiązku, tak u Najwyższego Dworu, jako też u Dworów Ich Cesarskich Wysokości, zbiorą się do namiotu, który będzie postawiony na placu musztry Siemionowskiego Półku Lejb-Gwardyi, przy drodze żelaznej, żąd Pierwsi Dygnitarze, w dworskich paradych karetach, udadzą się za przednim konwojem.

II. Za niemi, po parze, konno, wszyscy Koniuszowie i zostający w tym obowiązku, podług starszeństwa Dworów, młodszy naprzód.

III. Paradny pojazd ośmiokonny CESARZOWEJ JEJ MOŚCI z Ich CESARSKIMI WYSOKOŚCIAMI, CESARZEWĄ MARYĄ ALEXANDROWĄ, WIELKĄ XIĘŻNĄ MARYĄ NIKOŁAJEWĄ i Jaśnie Oświeconą Wysocenarzeczoną Oblubienicą. — Obok karety jedzie konno Wielki Koniuszy, a za nią deżurni Kammer-Pażowie.

IV. Za niemi następują paradne pojazdy z Damami Stanu i Frejlinami, z Carskiego Sioła przybyłymi — Potem konwoj.

V. Stosownie do wydanego od Najwyższego Dworu zawiadomienia, do Zimowego Pałacu zjeżdżają się wszyscy mający wstęp do Dworu, i zgromadzają się:

a) Członkowie Rady Państwa i Senatorowie— w Wielkim Kościele; b) Damy Stanu, Kammer Frejliny, Frejliny i wszyscy drugiego rzędu Dygnitarze Dworu, oraz inni Kawalerowie— na dole, w byłej Gościnniej sali JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIĘŻNY OLGI NIKOŁAJEWNY; żąd, po zawiadomieniu o zbliżaniu się orszaku, zbierają się wszyscy do paradych sien, dla przyjęcia NAJJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA Ich MOŚC z Ich WYSOKOŚCIAMI WYSOCENARZECZONĄ OBLUBIENICĄ; c) Wszyscy Jenerałowie

с) Всему Генералитету, Штабъ и Оберъ-Офицерамъ арміи и флота, кои не будутъ находиться въ строю, — въ Фельдмаршальской залѣ; д) Всѣмъ Дамамъ и Гражданскимъ чиновникамъ, имѣющимъ пріѣздъ ко Двору — въ Гербовой залѣ; е) Первыхъ двухъ гильдій почетному Россійскому и иностранному купечеству съ ихъ супругами, на сей разъ исключительно, — въ первой Аванзалѣ.

VI. По прибытіи Ихъ Величествъ съ Ихъ Высочествами къ подъѣзду на Большомъ Дворѣ, всѣ Придворные Кавалеры предшествуютъ обыкновеннымъ порядкомъ, по парадной лѣстницѣ, чрезъ первую аванзалу, Фельдмаршальскую и Гербовую залу, въ Большую Церковь, а Штатсъ-Дамы, Камеръ-Фрейлины и Фрейлины слѣдуютъ за Высочайшею Фамилією, по двѣ въ рядъ по старшинству.

VII. При входѣ въ церковь, Митрополитъ, съ Членами Синода, и Духовникъ съ Придворнымъ Духовенствомъ, встрѣтитъ Ихъ Императорскія Величества и Ихъ Высочества со крестомъ и со святою водою.

VIII. Изъ церкви Придворный Штатъ слѣдуетъ тѣмъ же порядкомъ чрезъ Фельдмаршальскую залу, Помпеевскую Галерею въ Столовую.

IX. Дамамъ, кои не имѣютъ пріѣзда ко Двору, позволено быть на хорахъ во всѣхъ залахъ, по билетамъ, а также и въ сѣняхъ парадной лѣстницы между столбовъ за шпалерами Дворцовыхъ Гренадеръ.

X. Рота Дворцовыхъ Гренадеръ становится шпалеромъ въ два ряда отъ дверей подъѣзда, по сѣнямъ, парадной лѣстницѣ, до дверей первой Аванзалы, имѣя часовыхъ у дверей Большой Церкви и въ Концертной залѣ. — Знамя сей роты становится на площадкѣ парадной лѣстницы по срединѣ, спиною къ нишѣ.

Высочайшею Грамотою, 10 Сѣнтбрля, Командиръ 6-го Пѣхотнаго Корпуса, Генераль отъ Инфантеріи *Тимофеевъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Равноапостольнаго Кнзя Владимира 1-й степени.

12-го Августа сего года, Ковельскаго Уѣзда въ Римско-Католической Мѣльнической церкви, происходило вторичное благословеніе сочетавшихся бракомъ за 50 предъ сѣмъ лѣтъ сунурговъ, Станислава и Оеклы, урожденной Соболевской, *Влюбцыкижъ*. Послѣ торжественнаго молебствія и краткой умиленной рѣчи, благословилъ родителей собственный сынъ ихъ, Ксендзь Романъ *Влюбцыкижъ*, Настоятель Столбской. Маститая чета съ сердечнымъ умиленіемъ возносила къ Всевышнему благодарственные моленія за дарованіе имъ многихъ лѣтъ, прожитыхъ ими въ согласіи и любви. Многочисленные потомки, сыновья, дочери и внуки окружая ихъ, съ слезами радости, принимали душевное ихъ благословеніе. Обрядъ сей кончился искреннимъ и радушнымъ угощеніемъ родственниковъ и друзей, числомъ около двухъ сотъ человекъ, въ собственномъ ихъ домѣ въ деревнѣ Радошинской Волѣ.

Такой же умиленный обрядъ происходилъ въ послѣднихъ числахъ Апрѣля сего года, въ Виленской Губерніи и Уѣздѣ, въ имѣніи Киршенишкахъ Ясевица, гдѣ 80-ти-лѣтній родственникъ вотчинника, Юрій *Закржевскій*, б. Хоруижій Ошмянскаго Уѣзда, послѣ 50-ти лѣтъ счастливаго сожителства съ женою, въ день своего ангела, въ средѣ многочисленныхъ друзей и родственниковъ, праздновалъ свою *Золотую Свадьбу*.

Извѣстія съ Кавказа.

отъ 15 го Сентября.

(Продолженіе).

Роты Дагестанскаго Полка немедленно приступили къ работамъ, для прочнаго утвержденія нашего на самыхъ стѣнахъ неприятельскаго укрѣпленія. Но въ то же время рота 1-го Баталіона Самурскаго Полка, назначенная для работъ въ воронкѣ, найдя ее занятою охотниками и передовою ротою, увлеклась необдуманною храбростію, приняла въ лѣво, и пройдя съ наружи подъ стѣною, неустрашимо атаковала третью обвалившуюся башню, и часть людей взошла на крышу оной, но не могла спуститься внизъ потому, что съ внутренней стороны стѣны башни еще были цѣлы. Для поддержанія этой роты послѣдила другая изъ перваго резерва. Генераль-Лейтенантъ Кнзя *Аргутинскій-Долгоруки*, замѣтивъ эту ошибку, тотчасъ

Штатсъ-и Обер-Офицерowie Арміи и Флоты, którzy nie będą się znajdowali w szeregach, — w Sali Feldmarszałków; d) Wszystkie Damy i Cywilni urzędnicy, mający wstęp do Dworu — w Sali Herbowej; e) Pierwszych dwóch gildyj znakomitsi Rossyjscy i cudzoziemscy kupcy z żonami, wyłącznie na ten raz, — w pierwszej Przedsali.

VI. Po przybyciu Ich Cesarskich Mości z Ich Wysokościami do krużganku na Wielkim Dziedzińcu, wszyscy Kawalerowie Dworscy poprzedzają zwyczajnym порядkiem, przez paradne wschody, przez pierwszą Przedsalę, przez salę Feldmarszałkowską i Herbową, do Wielkiej Kaplicy, a Damy Stanu, Kammer-Frejliny i Frejliny postępują za Najwyższą Familją parami i według starszeństwa.

VII. Przy wejściu do Kaplicy, Metropolita z Członkami Synodu, i Spowiednik z Nadwornym Duchowieństwem, spotkają Ich Cesarskie Mości i Ich Wysokości z krzyżem i wodą święconą.

VIII. Z Kaplicy Nadworny Etat postępuje w tymże porządku przez Salę Feldmarszałkowską, Galeryją Pompejańską do sali Jadalnej.

IX. Damy, nie mające wstępu do Dworu, mogą znajdować się za biletami na chórach we wszystkich Salach, oraz w sieniach paradnych wschodów, pomiędzy filarami, za szpalerami Grenadyerów Pałacowych.

X. Oddział Pałacowych Grenadyerów ma być uszykowany szpalerem we dwa rzędy od drzwi krużganku, przez sieni, paradne wschody, do drzwi pierwszej Przedsali, trzymając straż w drzwiach Wielkiej Kaplicy i w Sali Koncertowej. — Znamię tego oddziału stawia się na wierzchu paradnych wschodów, po środku, bokiem ku framudze.

Przez Najwyższy Dyplomata, 10 go Września, Dowódca 6 go Korpusu Piechoty, Jenerał-Piechoty *Timo-fiejew*, Najmilszemu mianowany został Kawalerem Orderu *Sw. Równego z Apostołami Xięcia Włodzimierza klasy pierwszej*.

W dniu 12 Sierpnia roku terażniejszego, w powiecie Kowelskim, Kościele Rzymsko Katolickim Mielnickim, odbyło się powtórne błogosławieństwo, zaślubionych przed 50 ciu laty małżonków, JW. Stanisława i Tekli, z Sobolewskich, *W e'obycki h*, Podkomorstwa b. powiatu Kowelskiego. Błogosławieństwo to, po uroczystym nabożeństwie i krótkim nader czułym przemówieniu, udzielił rodzicom własny syn, Xiądz Roman *Wielohycki*, Proboszć Stołbski. Sędziwa para, wzniesionem sercem, w rozrzewnieniu i kornej postawie,niosła przed Tron Najwyższego dziękczynne modły, za udział lat przeżytych w jedności i miłości; liczne potomstwo, synowie, córki i wnuki, otaczając ich ze łzami radości, u nóg ich odbierali nawzajem najczulsze ich błogosławieństwo. — Obrzęd zakończył się szczerem i gościnnem przyjęciem krewnych i przyjaciół, w ogóle blisko dwóchset osób, w ichże domu we wsi Wolce Radoszyński.

Podobnyż rozczulający obrzęd miał miejsce w końcu Kwietnia b. r. w gubernii i powiecie Wileńskim, w majątku Kirszeniszkach, W. J. Jasiewiczza, gdzie 80-cio-letni krewny właściciela, JW. Jerzy *Zakrzewski*, b. Chorążcy Powiatu Oszmiańskiego, po 50-ciu latach szczęśliwego pożycia z żoną, wspólnie z dniem swoich imiennin, w licznym gronie przyjaciół i krewnych, obchodził swoje *Złote Wesele*.

Wiadomości z Kaukazu.

Dnia 15 września.

(Ciąg dalszy.)

Kompanie półku Dagestańskiego, zajęły się niezwłocznie robotami około trwałego umocnienia naszego stanowiska na samych murach warowni nieprzyjacielskiej. Lecz w tymże czasie kompania 1-go batalionu półku Samurskiego, przeznaczona do robót w leжку, znalazłszy go zajętem przez ochotników i kompanią przodową, uniosła się nierozmyslną walecznością, wzięła się na lewo przeszedłszy zewnątrz pod murem, nieustraszenie atakowała 3 ciał obaloną basztę; część ludzi weszła na jej wylom, lecz nie mogła zejść na dół, dla tego, że ze strony wewnętrznej mury baszty były jeszcze całe. Dla wsparcia tej kompanii pośpieszyła druga, z pierwszej rezerwy. Jenerał-Porucznik Xiądz *Argutinskij-Dolgoruki*, dostrzegłszy tę omyłkę, natychmiast rozkazał kom

же приказали ротамъ взять въ право къ воронкѣ, что и было исполнено въ совершенномъ порядкѣ. Не менѣе того атакѣ эта не могла обойтись безъ потери. Командиръ роты Самурскаго Пѣхотнаго Полка, Капитанъ *Барыкинъ*, и до 50-ти нижнихъ чиновъ были убиты; ранены: офицеровъ 5 и нижнихъ чиновъ 95.

Между тѣмъ неприятель, ожидавшій штурма съ нашей стороны и занимавшій зданія линіи ретраншаментовъ, удостоверившись, что наступательныя дѣйствія наши ограничиваются занятіемъ передовыхъ стѣнъ и воронки, началъ осыпать нашу позицію градомъ пуль и въ особенности камней. Войска отвѣчали тѣмъ же, и продолжали утверждаться въ занятой линіи: выложили стѣну кругомъ воронки, разрушили наружную стѣну казематовъ, продѣлали бойницы во внутренней стѣнѣ, засыпали вполонину глубокой ровъ, и приступили къ устройству батарей. — Вечеромъ одинъ горный единорогъ съ правой башни открылъ дѣйствіе противъ внутреннихъ укрѣпленныхъ препятствій линіи.

Съ перваго шага, сдѣланнаго охотниками изъ траншеи и во все продолженіе дня, войска дѣйствовали съ тѣмъ мужествомъ, которое они постоянно и всегда оказываютъ. Большая часть раненыхъ, какъ офицеровъ, такъ и нижнихъ чиновъ, послѣ первой перевязки, возвращались къ своимъ мѣстамъ. Кавказскаго Сапернаго Баталіона Штабсъ-Капитанъ *Понсетъ*, раненый нѣсколько разъ камнями, и Инженеръ-Подпоручикъ *Понсетъ*, пулею въ руку и ногу, возвратились продолжать работы.

Командиръ 1-го Баталіона Самурскаго Пѣхотнаго Полка, Маіоръ *Пригара*, того же полка Капитаны: *Пинаевъ* и *Смирновъ*, Штабсъ-Капитанъ *Шmidtъ*, Поручикъ *Невтаки*, Подпоручикъ *Слесаревскій*; Дагестанскаго Пѣхотнаго Полка: Штабсъ-Капитанъ *Ревава*, Поручикъ *Астафьевъ*, Прапорщикъ *Исайскій*; Пѣхотнаго Генераль-Фельдмаршала Князя Варшавскаго Полка Прапорщикъ *Лейшко*, все они, будучи ранены, а нѣкоторые изъ нихъ по нѣскольку разъ камнями, успѣли возвратиться во фронтъ, и продолжали распоряжаться и дѣйствовать.

10 го Сентября, на батареяхъ, устроенныхъ у стѣны укрѣпленія и въ воронкѣ, были поставлены пять орудій для дѣйствія къ разрушенію блокгаузовъ, заваловъ и укрѣпленныхъ сакель, составляющихъ вторую и третью линіи неприятельской обороны, расположенной весьма искусно и систематически.

Въ ночи съ 10-го на 11-е Сентября, горцы, защищающіе аулъ, съ самою отчаянною смѣлостью, рѣшились сдѣлать нападеніе на батарею, устроенную нами въ воронкѣ. Съ наступленіемъ темноты они зажгли часть раскинутого кругомъ дѣса, съ цѣлюю поджечь амбразуры, и потомъ съ ожесточеніемъ бросились на оныя. Но неприятель нашелъ тутъ храбрыхъ и хладнокровныхъ защитниковъ, и дорого заплатилъ за свое дерзкое покушеніе. Командиръ 1-го Баталіона Мингрельскаго Егерскаго Полка, Подполковникъ *Манюкинъ*, съ 1-ю Карабинерною и 3-ю Егерскою Ротами, встрѣтилъ горцевъ штыками и перекололъ тѣхъ изъ нихъ, которые старались ворваться въ амбразуры. При этомъ Подполковникъ *Манюкинъ* былъ весьма сильно раненъ камнемъ въ голову; убито нижнихъ чиновъ 1 и ранено 8. Потери неприятеля весьма значительна.

Послѣ этого неудачнаго покушенія, горцы не дѣлали рѣшительныхъ нападеній, но продолжали укрѣплять внутреннюю часть аула, не смотря на то, что противъ нея, кромѣ мортирной и другихъ батарей, направлено тогда восемь орудій, для коихъ амбразуры устроены въ самой стѣнѣ.

Многочисленныя партіи показывались на окрестныхъ высотахъ, но не предпринимали ни какихъ рѣшительныхъ дѣйствій. — 12-го Сентября, Генераль-Лейтенантъ Князь *Аргутинскій-Долгорукій* сдѣлалъ съ частію отряда фуражировку къ селенію Куппе; откуда, не смотря на большое скопище, которое наблюдало за нимъ, возвратился не только безъ всякой потери, но даже не могъ завязать боя къ неприятелю потому, что горцы, при всякомъ наступательномъ съ нашей стороны движеніи, отступали съ поспѣшностью.

Въ то время, когда главныя наступательныя дѣйствія наши направлялись съ восточной стороны аула, войска, расположенныя съ западной стороны, въ саудѣхъ, не переставали стѣснять гарнизонъ, затруднять его сообщенія и препятствовать подвозу продовольствія. Командиръ Пѣхотнаго Генераль-Фельдмаршала Князя Варшавскаго Полка, Полковникъ *Плацъ-Бекъ*

раніомъ ісѣ на право ку лежкови: со сіѣ теѣз ускутецнїѣ в зупелнмъ порзѣдкѣ. Мїмо то, атакѣ теи не мѣгъ сіѣ обежісѣ безъ стрѣты. Доуѣдѣа компѣнїї пѣлѣку Самурскїѣго пїеаоты, Капїтанъ *Барыкинъ*, і до 50-сїѣ зулнїерзы, пѣлѣглі; ранїоныхъ зуѣ было 5 офїцерѣвъ і 95 зулнїерзы.

Tymczasem nieprzyjacieli, oczekujący uderzenia z naszej strony i zajmujący tylne linie retransamentów, przekonawszy się, że nasze działania zaczepne ograniczają się zajęciem przodowych murów i lejków, zaczął obsypywać naszą pozycję gradem kul, a nadewszystko kamieniami. Wojska odpowiadały podobnie i nie przestawały fortyfikować się w linii zajętej: oszańcowaly lejek, zniszczyły zewnętrzną ścianę kazematów, porobiły strzelnice w ścianie wewnętrznej, zasypały do połowy rów głęboki i przystąpiły do urządzenia baterij. Wieczorem, jeden górny granatnik z baterij prawej rozpoczął działanie przeciwko liniom wewnętrznym, przez nieprzyjaciela ufortyfikowanym.

Od pierwszego kroku, przez ochotników zrobionego z zakopów, i przez cały ciąg dnia, wojska działały z tém męstwem, jakie ciągle i wszędzie okazują. Większa część ranionych, tak Oficerów, jako i żołnierzy, po pierwszym opatrzeniu ran, powracała na swe miejsca. Sztabskapitan batalionu Kaukaskiego Saperów *Ponset*, raniony kilkakrotnie kamieniami, tudzież Podporucznik Inżynierów *Ponset*, raniony kulą karabinową w rękę i nogę, powrócili do dalszych robót.

Dowódca, 1-go batalionu półku Samurskiego piechoty, Major *Prygara*, tegoż półku Kapitanowie: *Pinajew*, *Smirnow*, Sztabs-Kapitan *Schmidt*, Porucznik *Nieotaki* i Podporucznik *Slesarewski*; półku Dağestańskiego piechoty Sztabs-Kapitan *Rewa*, Porucznik *Astafiew*, Chorąży *Isajski*, półku piechoty Generał-Feldmarszałka *Chięcia Warszawskiego* Chorąży *Lejzko*. — wszyscy, będąc ranieni, a niektórzy z nich po kilka razy kamieniami, pośpieszyli wrócić do frontu i nie przestawali rozporządzać i działać.

Dnia 10 Września, na bateriach, urządzonych przy murze warowni i w lejku, postawiono 5 dział, dla działania w celu zniszczenia blokhausów, zasieków i saki obwarowanych, składających drugą i trzecią linię obrony nieprzyjacielskiej, bardzo umiejętnie i systematycznie urządzoną.

W nocy, z dnia 10 na 11 Września, Górale, broniący aułu z najrozpaczliwszą śmiałością, odważyli się wdrzeć na baterję urządzoną przez nas w lejku. Z nadejściem nocy, zapalili część rozrzuconych dokoła drzew, w celu podpalenia ambrazur, a potem ze wściekłością rzucili się na teŝ ambrazury. Ale nieprzyjaciel znalazłszy tu walecznych i z zimną kwią działających obrońców, drogo krok swój zuchwały przypłacił. Dowódca 1-go batalionu półku Mingreńskiego strzelców, Podpółkownik *Maniukin*, z 1-szą kompanją półku karabinierów, i 3-cią półku strzelców, przyjął Górali bagnietami i wykładł tych, którzy usiłovali wpaść do ambrazur. W tej rozprawie, Podpółkownik *Maniukin* został mocno raniony kamieniem w głowę; poległ 1 żołnierz, a raniono 8. Strata nieprzyjaciela jest bardzo znaczna.

Po tak niepomysłnym zamachu, Górale nie przedsiębrali napadów stanowczych, lecz nie przestawali fortyfikować wewnętrzną część aułu, pomimo że przeciwko niej, oprócz baterij moździerzowej i innych, obrócono naówczas 8 dział, dla których ambrazury porobiono w samym murze.

Liczne bandy pokazywały się na otaczających górach, lecz nie przedsiębrały żadnych działań stanowczych. Dnia 12 Września, Generał-Porucznik *Chięć Argutinski-Dolgoruki*, odbył, z częścią oddziału, furazowanie ku wsi Kuppe, skąd, pomimo wielkiej zgrai, która dawała mu baczność, powrócił, nie tylko bez żadnej straty, lecz nawet nie mógł wszcząć bitwy z nieprzyjacielem, dla tego, że Górale, za każdym z naszej strony działaniem zaczepnym, spiesznie się cofali.

Podczas, kiedy główne nasze działania zaczepne wymierzane były ze strony wschodniej aułu, wojska rozłożone ze strony zachodniej, w ogrodach, nie przestawały ścieśniać załogę, utrudzać jej komunikacyę i przeszkadzać dowozowi żywności. Dowódca półku pieszego Generał-Feldmarszałka *Chięcia Warszawskiego*, Półkownik *Placz-Bek-Kakum*, który dowodził wojskami z tej strony, i zo-

Кокумъ, нач лествовавший войсками съ этой стороны, и состоящий при Корпусе Маіоръ *Князь Орбеліанъ*, занимавший передовую постъ въ садахъ, а такъ же секреты, выставляемые отъ Дагестанскаго Пѣхотнаго Полка, почти каждую ночь вступали въ бой съ горцами, которые старались пробраться въ ауль или вынести оттуда своихъ раненыхъ. Перестрѣлка и стычки эти нанесли непріятелю чувствительный вредъ.

Съ 7-го по 13 е число мы имѣли слѣдующую потерю: убито: оберъ-офицеровъ 3, нижнихъ чиновъ 117, ранено: штабъ-офицеръ 1, оберъ-офицеровъ 20 и нижнихъ чиновъ 361.

(Окончаніе впереди).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П Р У С С І Я.

Берлинъ, 21 Октября.

Сюда прибыли: чрезвычайный посланникъ и полномочный министр при Россійскомъ дворѣ, Генералъ-Маіоръ *Роховъ* изъ Варшавы, и Императорско-Россійскій Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ и Членъ Государственнаго Совѣта, Графъ *Блудовъ*.

— Достоверно, что съ 1 Января 1848 года, остъиндская сухопутная почта будетъ слѣдовать чрезъ Бреславль и Берлинъ въ Лондонъ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 17 Октября.

Мы узнали, что несчастное приключеніе, случившееся на мосту при Комаро, произошло отъ пролома части моста, назначенной для пѣшеходовъ. Множество лицъ, прибывшихъ для встрѣчи эрцъ-герцога Стефана, во время его поѣзда, упало въ рѣку. Говорятъ, что до 40 человекъ погибло въ водѣ.

— Въ высшемъ кругу снова поговариваютъ о присоединеніи Австріи къ германскому таможенному союзу.

— Письма изъ Венеціи сообщаютъ отъ 5 Октября, что три значительные торговые дома сего города обанкротились. Они производили торговлю зерновымъ хлѣбомъ.

Краковъ, 13 Октября.

Сегодня, въ 10 часовъ утра, наконецъ послѣдовало торжественное открытіе желѣзной дороги изъ Кракова въ Мысловицы. Отнынѣ постоянно будутъ отправляемы въ Бреславль, по утру и по полудни, два поѣзда, такъ что того же самаго числа, или на другой день по утру можно будетъ достигнуть Силезской столицы.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 16 Октября.

Третьяго дня, назначено было собраніе у Королевы Христіны, въ отели ея, на Курсельской улицѣ; но въ тотъ же день утромъ, приверженцы ея узнали, что Е. В. еще на кануны выѣхала въ Брюссель. Впрочемъ это случилось не такъ; теперь извѣстно, что Королеву Христину ожидали въ Мадридѣ 14 ч вечеромъ.

— Принцъ Жуэвильскій прибылъ въ Воскресенье въ Тулонъ, откуда намѣревался на другой день отправиться на Средиземное море.

— Князь Монфортекій и сынъ его были приняты Королемъ самымъ благосклоннымъ образомъ, послѣ чего они посѣтили Г-на Гизо и президентовъ палаты перовъ и палаты депутатовъ. Оттуда они поѣхали въ церковь дома Инвалидовъ, въ которой молились, стоя на колѣняхъ, на могилѣ Наполеона. Между тѣмъ распространилась вѣсть о ихъ присутствіи въ домѣ Инвалидовъ, и всѣ ветераны Императорской арміи посѣщали къ нимъ. Вице-Губернаторъ дома Инвалидовъ, генералъ Пети, и Иеронимъ Бонапарте, не выдвинувшія тридцать восемь лѣтъ, бросились, рыдая, въ объятія другъ друга, между тѣмъ какъ всѣ инвалиды стояли кругомъ, съ непокрытыми головами. Когда принцы вышли изъ церкви, инвалиды провожали ихъ по эспланадѣ.

— Говорятъ, что французскіе палаты будутъ созваны въ началѣ Декабря.

— Г-нъ Бакуръ назначенъ посланникомъ при Мадридскомъ дворѣ, а г-нъ Биллингъ посланникомъ при

стажа у пры Корпусе Маіоръ *Хіагъ Орбеліанъ*, занимающій стражъ переднѣю въ огородахъ, jako też czaty, wysyłane od półku Dagestańskiego piechoty, prawie co-nocy staczali bój z Góralami, którzy usiłowali dostać się do aulu, lub wynieść stamtąd swoich ranionych. Utarczki te i spotkania przyniosły nieprzyjacielowi dotkliwą stratę.

Od dnia 7-go do 13-go my z naszej strony mieliśmy taką stratę: poległo oficerów niższych 3, żołnierzy 117; ranieni: oficer wyższy 1, oficerów niższych 20, i żołnierzy 361.

(Dokończenie nastąpi).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 21 października.

Przybyli tu: Nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister przy Dworze Rosyjskim, Generał-Major *Rochow*, z Warszawy, i CESARSKO-Rosyjski Rzeczywisty Radzca Tajny i Członek Rady Państwa, Hrabia *Bludow*.

— Za ważną i pewną udzielamy wiadomość, że od 1 stycznia 1848 roku, wschodnio indyjska poczta lądowa chodźć będzie przez Wrocław i Berlin do Londynu.

A U S T R I A.

Wiedeń, 17 października.

Dowiadujemy się, że nieszczęśliwy przypadek, zaśły na moście pod Comorn, spowodowany został przez załamanie się części mоста przeznaczonęj dla pieszych. Mnóstwo osób, które przybyły dla powitania Arcy-Хіагца Стефана, wpadło wrzекę. Liczą do 40 osób które znalazły śmierć w wodzie.

— W wyższych towarzystwach mówią znowu o przyłączeniu się Austrii do Niemieckiego Związku Celnego.

— Listy z Wenecyi donoszą, pod d. 5 października, że trzy największe domy tego miasta zbankrutowały. Zajmowały się one handlem zboża.

Kraków, 13 października.

Dziś o godz. 10 z rana, nastąpiło nareście uroczyste otwórczenie kolei żelaznej z Krakowa do Mysłowic. Odtąd odchodzić będą codziennie regularnie dwa pociągi do Wrocławia, z rana i po południu, tak, że albo tego samego dnia wieczorem, albo nazajutrz z rana, stanąć będzie można w stolicy Szląska.

F R A N C Y J A.

Paryzъ, 16 października.

Onegdaj Królowa Krystyna miała dawać posłuchanie w pałacu swoim przy ulicy Courcelles; tymczasem rano dnia tego dowiedzieli się jej stronnicy, że Monarchini już przed dwóma dniami wyjechała do Bruxelli. Rzecz ta jednak ma się wcale inaczej, gdyż Królowa Krystyna wyjechała rzeczywiście do Hiszpanii, i spodziewaną była w Madrycie 14-go wieczorem.

— Хіагъ Joinville przybył w Niedzielę do Tulonu, skąd tegoż samego dnia lub nazajutrz miał odplynąć na morze Śródziemne.

— Хіагъ Montfort i syn jego, po najuprzejmszym przyjęciu przez Króla, odwiedzili P. Guizota, oraz Prezesów Izby Parów i Izby Deputowanych; następnie zaś udali się do Domu Inwalidów, gdzie uklękawszy przy trumnie Napoleona dość długo się modlili. Tymczasem w Domu Inwalidów rozeszła się wiadomość o ich tam pobytcie, i wszyscy weterani armii Cesarzkiej pośpieszyli ku nim. Generał Petit, Wice-Gubernator tego zakładu, i Hieronim Bonaparte, którzy się od 38 lat nie widzieli, rzucili się ze łzami we wzajemne objęcia, podczas gdy wszyscy Inwalidzi, z odkrytymi głowami, stali w milczeniu naokoło. Gdy się Хіагъ oddalili, odprowadzili ich wszyscy Inwalidzi przez całą esplanadę.

— Mówią, że Izby Francuzkie zwołane będą już na początku Grudnia.

— P. Bacourt mianowany jest Posłem przy dworze Madryckim, a P. Billing przy Związku Niemieckim w Frank-

Германскомъ союзѣ во Франкфуртѣ. Правительство получило по телеграфу донесеніе о прибытіи графа Брессона къ своему посту въ Неаполь.

— Въ *Semaphore de Marseille* пишутъ, что испанскій посланникъ при папскомъ дворѣ г-нъ Пачеко, бывшій председатель совѣта министровъ, пріѣхалъ туда, съ своимъ семействомъ и уже отправился въ Римъ.

— Французскій генеральный-консулъ въ Перпиньянѣ, официально донесъ о блокадѣ французской границы вдоль Каталоніи. Кажется, что эта блокада продлится только до окончанія дѣйствій генераль-капитана Мануэля де ла Кончи противъ шаекъ Карлистовъ. День начатія блокады еще не назначенъ; кажется, что она начнется между 10 и 15 с. м. Генераль Конча выступилъ 2 числа изъ Барселоны съ двумя эскадронами кавалеріи и имѣлъ ночлегъ въ Гранолеросѣ, гдѣ онъ ожидалъ 4 роты егерей. Отсюда предполагалъ онъ двинуться въ Мансеру. Правительство ассигновало ему два съ половиною милліона реаловъ на устройство дорогъ и вмѣстѣ для того, чтобы доставить заматіе бѣднымъ людямъ, невмѣющимъ работы.

— Утверждаютъ, что англійскій флотъ въ Средиземномъ морѣ подъ командою вице-адмирала Паркера, а французскій подъ командою вице-адмирала принца Жуэвильскаго будутъ крейсировать при италіанскихъ берегахъ.

— Французская эскадра Средиземнаго моря, состоящая изъ пяти линейныхъ кораблей и фрегатовъ, и изъ двухъ париходовъ, находилась 8 числа при Ливорно.

— Капитанъ Боденъ назначенъ губернаторомъ Сенегалии.

— Въ числѣ оставшихся послѣ покойнаго маршала Удино бумагъ найдены собственноручныя письма Наполеона, которые будутъ вскорѣ напечатаны, съ надлежащими поясненіями.

— Генераль-лейтенантъ баронъ Бертье, перъ Франціи и бывшій генераль-намѣстникъ Алжиріи, 9 числа с. м. скончался въ своемъ имѣніи Вандаргѣ, на 73 году отъ рожденія.

17 Октября.

Король, Королева, Королева Бельгійская, герцогиня Орлеанская и принцесса Аделаида ѣздили вчера въ Версаль, откуда возвратились вечеромъ въ Сень-Клу.

— Тайный отъѣздъ Королевы Христіны изъ Парижа обратилъ на себя всеобщее вниманіе. Говорятъ, что Король и г-нъ Гизо не совѣтовали ей ѣхать, полагая, что Е. В. не будетъ хорошо принята въ Мадридѣ, но герцогъ Рианзаресъ сильно въ томъ настаивалъ. Въ *Gazette de France* пишутъ, что вслѣдъ за Королевою Христіною отправлены ген. Фульгизо, чтобы склонить ее возвратиться въ Парижъ, но онъ уже не достигъ Ея Величества.

— Въ *National* полагаютъ, что Королева Христіна для того такъ послѣдно отправилась въ Мадридъ, чтобы вѣсть о ея отъѣздѣ не предупредила Е. В. и чтобы англійскій посланникъ не успѣлъ сеходатайствовать повелѣнія о задержаніи ея на границѣ. Утверждаютъ, что только ген. Нарваезъ зналъ эту тайну.

— Въ *Presse* утверждаютъ, что назначенный французскимъ посланникомъ при Мадритскомъ дворѣ, г-нъ Бакуръ, предвиди большія затрудненія въ дѣлахъ, опасается ѣхать ко своему посту.

— Два королевскія распоряженія, напечатанныя въ Монитерѣ, разрѣшаютъ министру иностранныхъ дѣлъ произвести добавочный заемъ, къ бюджету 1846 года въ 255,000 фр. и къ бюджету 1847 года въ 700,000 фр., на издержки по содержанію курьеровъ и назначенію чрезвычайныхъ посольствъ.

А н г л і я .

Лондонъ, 15 Октября.

Третьяго дня, вчера и сегодня, въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ происходили совѣты министровъ, на коихъ разсуждали о мѣрахъ къ отвращенію кризиса положенія биржевыхъ курсовъ и вишней торговли. Положеніе совѣта понинѣ неизвѣстно; одни утверждаютъ, что немедленно будетъ созванъ парламентъ, для пресѣченія зла, другіе полагаютъ, что министерство само собою не предложитъ никакихъ мѣръ, а предоставитъ народу, собственными силами и энергіею выйти изъ затруднительнаго положенія.

— Финансовый переломъ не прекращается, но съ каждымъ днемъ дѣлается затруднительнѣе. Кромѣ постановленія уплатить менѣе значительными домами, въ Манчестерѣ и Ливерпулѣ, вчера объявлено было

суріе. Рząd otrzymał wiadomość telegraficzną, że Hr. Bresson przybył już na swoją posadę poselską do Neapolu.

— *Semaphore de Marseille* donosi, że P. Pacheco, Poseł hiszpański przy stolicy Apostolskiej, był Prezes Rady Ministrów, przybył tam z całą swoją rodziną i udał się do Rzymu.

— Jeneralny Konsul hiszpański w Perpignan, doniósł przędownie o blokadzie granic francuzkich wzdłuż Katalonii. Zdaje się, że ta blokada trwać będzie do ukończenia działań Jeneralnego Kapitana Manuela de la Concha, przeciw bandom Karlistowskim. Dzień rozpoczęcia blokady nie jest jeszcze oznaczony; zdaje się jednak, że nastąpi między 10-m a 13 m b. m. Jeneral Concha wyszedł bowiem 2-go z Barcelony, z dwoma szwadronami jazdy, i przepędził noc w Granollers, gdzie oczekiwał na cztery kompanie strzelców. Z miasta tego miał wyruszyć do Mansera. Rząd wyznaczył mu półtrzecia miliona realów na budowę gościńców, a tém samém na danie zarobku ubogim klasom, niemającym żadnego zatrudnienia.

— Jak slychac, Flota angielska na morzu Śródziemném pod Wice-Admiralem Parker, a francuzka pod Wice-Admiralem Xięciem Joinville, krążyć mają obie przy brzegach włoskich.

— Kapitan Baudin mianowany został Gubernatorem Senegalu.

— Francuzka eskadra morza Śródziemnego z 5 okrętów liniowych i fregat, oraz dwóch parostatków złożona, znajdowała się d. 8 pod Liworno.

— Pomiędzy papierami, pozostawionemi przez Marszałka Oudinot, znaleziono własnoręczne listy Napoleona, które niebawem, ze stosownemi objaśnieniami, na widok publiczny wydane będą.

— Jeneral-Porucznik Barou Berthezéro, Par Francyi, był Jeneralny Namiestnik Algieryi, umarł d. 9 w dobrach swoich Vendarguez, przeżywszy lat 73.

Dnia 17 października

Król i Królowa, Królowa Belgijska, Xiężna Orleanu i Xiężniczka Adelaida, jeździli wczoraj do Wersalu, skąd wieczorem znowu wrócili do St. Cloud.

— Tajemniczy wyjazd Królowej Krystyny do Madrytu jest przedmiotem powszechnych rozmów. Mówią, że Król i P. Guizot odradzali jej tę podróż, sądząc, że nie będzie dobrze przyjętą w Madrycie, ale Xiężę Riannares silnie popierał powrót do Hiszpanii. Gazeta Francuzka powiada, że w ślad za Królową Krystyną wysłano Jenerala Fulgosio, aby ją skłonił do powrotu, ale Jeneral nie mógł już jej dogonić.

— *National* mniema, że Królowa Krystyna, umyślnie tak szybko odbywała swą podróż, iżby wiadomość o jej wyjeździe nie uprzedziła jej w Madrycie; obawiała się bowiem, aby Poseł Angielski nie wyjednał rozkazu wstrzymywania jej na granicy. Tylko jeden Jeneral Narvaez miał wiedzieć o tajemnicy Monarchii.

— *Pr-ss*e utrzymuje, że nowo mianowany Poseł francuzki przy dworze hiszpańskim, P. Bacourt, przewidując liczne zawikłania, obawia się udać na swoją posadę.

— Dwa rozporządzenia Królewskie, zamieszczone w *Monitorze*, otwierają dla Ministra spraw zagranicznych dodatkowe kredyty: do budżetu z 1846 roku 255,000 franków, a do budżetu z 1847 roku 700,000 fr., na wydatki na gońców i misyje nadzwyczajne.

A n g e l i a .

Londyn, 15 października.

Onegdaj, wczoraj i dzisiaj odbywały się rady gabinetowe w ministerstwie spraw zagranicznych, na których roztrząsano środki, mające na celu zaradzenie smutnemu stanowi kursów giełdowych i handlowi zagranicznemu. Postanowienie rady Ministrów nie jest dotychczas z pewnością wiadome, jedni bowiem utrzymują, że rząd zwoła niebawem parlament, aby złemu położył tamę, inni zaś są tego zdania, że gabinet sam z siebie z pierwszemi nie wystąpi krokami, ale zostawi narodowi, by tenże własnymi siłami, swoją własną sprężystością, wydobyl się z obecnej trudności położenia.

— Przesilenie pieniężne nie ustaje, i z każdym dniem gorszą przybiera postać. Prócz zawieszenia wyplat przez pomniejsze domy w Manchester i Liverpoolu, ogłoszoną została wczoraj upadłość braci Bardaj i komp. *Passiva*

банкротство братьев Бердей и комп.; недостаток их полагают в 400,000 ф. ст. Это еще более усилило общую недовѣрчивость.

— По телеграфическимъ извѣстіямъ, Ливерпульскій банкъ приостановилъ уплату по своимъ облигаціямъ.

— Изъ Ирландіи постоянно получаютъ печальный извѣстия. Преступленія все болѣе и болѣе усиливаются, и заставляютъ спасаться самыхъ дурныхъ послѣдствій зимою. Уже нынѣ шатаются по почамъ шайки, распространяя ужасъ. Съ городъ Майо бѣдность такъ велика, что умершихъ бѣдныхъ въ продолженіе нѣсколькихъ дней не погребаютъ, по недостатку денегъ, для покупки гробовъ.

— Третьяго дня вечеромъ католики совершили въ Сити большое публичное собраніе, на которомъ опредѣлили издать прокламацію ко всемъ католикамъ относительно добровольныхъ денежныхъ приношеній для апостоліческой столицы, и съ этою цѣлію немедленно открыта была подписка.

— Сэръ Робертъ Пилъ находится теперь въ Ливерпуль и осматриваетъ тамъ примѣчательности города. Народъ толпится около него и повсюду приветствуетъ его восклицаніями.

— Въ *M. Herald* утверждаютъ, что по поводу новой перемѣны испанскаго кабинета, Эспартеро намѣренъ пробить еще нѣкоторое время въ Лондонѣ.

— Въ *M. Post* сообщаютъ, что Донъ Мигуэль совершенно уже выздоровѣлъ. 29-го Сентября, въ день своего тезоименитства онъ принималъ поздравленія разныхъ португальскихъ и другихъ перовъ.

— Письма изъ Мексики согласны въ томъ, что скорѣ составлены будутъ основныя условія мира, заключенія коего желаютъ равномерно обѣ стороны. Сантана, котораго, по видимому, ни мало не лишился своего вліянія на мексиканскій народъ, рѣшительно благопріятствуетъ переговорамъ, которыя предстоящимъ конгрессомъ непременно будутъ утверждены. Между тѣмъ бывшій диктаторъ въ прокламаціи своей, подписанной въ Мексикѣ 23 Августа, объявляетъ себя въ пользу мира, и всю вину проигранныхъ сраженій приписываетъ генералу Валенсіа, который со своимъ отрядомъ въ 5,000 чел. не исполнилъ его повелѣній, и вмѣсто того, чтобы держаться въ своей позиціи, самъ навлекъ на себя пораженіе, чѣмъ причинилъ общую суматоху и уничтоженіе плана защиты. И въ самомъ дѣлѣ, въ частныхъ письмахъ сообщаютъ, что Валенсіа былъ пьянъ, и признавая себя уже побѣдителемъ, занимался на полѣ сраженія объявленіемъ производствъ.

И т а л і я.

Римъ, 4 Октября.

Римъ опять полонъ радости и ликования; третьяго дня обнародованъ регламентъ муниципальнаго учрежденія вѣчнаго города, подъ названіемъ: *Moto proprio della Santità di Nostro Signore Papa Pio IX, sulla organizzazione del Consiglio e Senato di Roma e sue attribuzioni esibito il giorno 2 ottobre 1847.* Въ этомъ *Moto proprio* Папа обращаетъ къ Римлянамъ слѣдующія слова: „Когда небесное Провидѣніе возвысило насъ въ правители церкви и Государства, тогда обратили мы отеческія попеченія на все Папскому правительству подвластные города, особенно на эту пресловутую столицу, первою между тѣми городами, о благоденствіи которыхъ намъ сладостно бодрствовать и такіе дни и ночи, котарые приносятъ намъ гордость. Мы чувствуемъ себя особенно-обязанными пещись объ этомъ величественномъ городѣ, ибо въ немъ съ верховною свѣтскою властью соединяемъ мы и столь драгоценное нашему сердцу достоинство Епископа Римскаго; и если намъ приятно съ любовію заботиться обо всехъ нашихъ вѣрнопoddанныхъ, то еще въ большей степени должны мы дѣлать это въ отношеніи къ Римлянамъ, которыхъ ежедневно имѣемъ передъ глазами и которые не перестаютъ каждый день являть съ рѣдкимъ постоянствомъ новые, прекрасные знаки ихъ дѣтскаго почтенія къ нашей священной особѣ. Что мы полагали причиною общественной радости и, еще важнѣе, источникомъ истинной пользы для этого возлюбленнаго города, было то, чтобы его общественному представительству возвратитъ древній блескъ. Умъ нашъ охотно занимается этого мыслию. Отъ выполненія ея не отклонили насъ тѣ чрезвычайныя трудности, которыя столько времени удерживали нашихъ

оближены на 400,000 ф. шт. Пowszechna nieufność тѣмъ болѣе усилилась.

— Według doniesień nadeszłych telegrafem, bank Liverpoolski zawiesił swoje wypłaty.

— Z Irlandyi nadchodzą ciągle zasmucające wiadomości. Zbrodnie coraz bardziej się pomnażają i każą się obawiać najgorszych rzeczy na zimę. Już teraz w nocy przeciągają gromady i rozszerzają postrach. Ubóstwo jest tu wielkie w mieście Mayo, że zmarli ubodzy po kilka dni są schowani dla braku pieniędzy na trumny.

— Onegdaj w wieczór Katolicy w City odbyli wielkie zgromadzenie publiczne, na którym postanowiono wydać odezwę do wszystkich Katolików, względem dobroczynnych składek pieniężnych dla Stolicy Apostolskiej, i w tym celu natychmiast otworzona została subskrypcya.

— Sir Robert Peel znajduje się w Liverpoolu, gdzie zwiedza osobliwości miasta. Wszędzie, gdzie się tylko ukazuje, lud tłumnie za nim się tłoczy i okrzykami radości wynurza swoje uwielbienie.

— *Morning-Herald* zapewnia, że z powodu nowej zmiany gabinetu hiszpańskiego, Espartero pozostanie jeszcze nadal w Anglii.

— *Morning-Post* donosi, że Don Miguel wyzdrowiał już zupełnie z choroby, i dnia 29 września, jako w dzień imienia swoich, przyjmował powińszowania od różnych portugalskich i obcych Parów.

— Listy z Meksyku zgadzają się, że niebawem nastąpi porozumienie się względem podstawy pokoju, którego zawarciu przez obiedwie strony zarówno jest pożądanem. Santa Anna, który, jak się zdaje, nie stracił ze swego wpływu na lud meksykański, stanowczo jest przychylny układom, które mając się zwołać Kongress niezawodnie potwierdzą. Tymczasem były dyktator, w odezwie swojej, datowanej z Meksyku d. 23 sierpnia, oświadcza się bez ogródki za pokojem i całą winę przegranych bitew składa na Generała Valencia, który z oddziałem 5,000 ludzi nie usłuchał jego rozkazów, i zamiast trzymać się odpornie w swoim stanowisku, sam szalenie wystawił się na klęskę, przez co spowodował zupełne pomięszanie szyków i zniweczenie planu obrony. (Rzeczywiście listy prywatne donoszą, że Valencia był pijany, i że sądząc się już być zwycięzcą, bawił się na polu bitwy rozdawaniem awansów).

W ł o s n y.

Rzym, 4 października.

Rzym jest znowu pełen radości i uniesienia: Onegdaj ogłoszony tu został regulamin nowego municypalnego zarządu wiecznego miasta, pod tytułem: *Moto proprio della Santità di Nostro Signore Papa Pio IX, sulla organizzazione del Consiglio e Senato di Roma e sue attribuzioni esibito il giorno 2 ottobre 1847.* W tym *Moto proprio* Papież przemawia do Rzymian w następujących słowach: „Kiedy niebiańska Opatrzność wyniosła nas na rządzącego Kościoła i Państwa, zwróciliśmy ojcowską troskliwość na wszystkie rządowi Papieżkiemu podległe miasta, szczególnie zaś na tę znamienitą stolicę, pierwotną między miastami, nad pomysłnością których przyjemnie nam jest czuwać nawet i w takich dniach i nocach, które boleść i goręć przynoszą. Czujęm zwłaszcza powinność naszą troszczyć się o to wspaniałe miasto, albowiem w niem, wraz z najwyższą władzą Monarchy, łączymy i tak drogą naszemu godności Biskupa Rzymskiego; i jeśli nam jest przyjemnie, względem wszystkich naszych wiernych poddanych, z miłości pochodzącą okazywać troskliwość, tedy tѣмъ bardziej jeszcze powinniśmy to czynić względem Rzymian, których codziennie mamy przed oczyma, i którzy nie przestają też codziennie okazywać nam z rzadką stałością, nowych, pięknych dowodów synowskię ku nam czei i przywiązania. Cośmy mieliśmy, iż może stać się przyczyną publicznej radości, i co więkша źródłem prawdziwej pomysłności dla tego ukochanego miasta, było to, aby municypalnej reprezentacji jego dawny blask i świetność przywrócić. Umysł nasz chętnie zajął się tą myślą, i od jej skutecznienia nie wstrzymały nas te nadzwyczajne trudności, które tak długo były przeszkodą poprzednikom naszym, iż chcąc nawet najszczerzej, do dzieła tego przystąpić nie mogli.“

предшественниковъ, хотя они впрочемъ и желали приступить къ этому дѣлу.“

— По содержанію новаго положенія, Римъ будетъ имѣть отнынѣ возобновляемый чрезъ каждыя шесть лѣтъ магистратъ, или такъ называемый Римскій сенатъ и Городскій совѣтъ, состоящий изъ ста членовъ, избранныхъ изъ среды гражданъ города Рима, по равному числу, т. е. по 32, изъ дворянъ, мѣщанъ, а также ученыхъ, артистовъ, купцовъ и ремесленниковъ, съ присовокупленіемъ 4-хъ совѣтниковъ отъ Короны. Магистратъ состоитъ изъ 8-ми такъ называемыхъ консерваторовъ и сенаторовъ. Консерваторовъ избираетъ совѣтъ изъ среды своихъ членовъ, а сенаторовъ самъ Папа, изъ числа трехъ кандидатовъ, представляемыхъ Его Святѣйшеству совѣтомъ. Все это новое городское положеніе, вполне соответствующее ожиданіямъ Римской публики, принято было съ невыразимымъ восторгомъ; и пріивѣтствовано звономъ всѣхъ колоколовъ; вечеромъ городъ былъ великолѣпно освѣщенъ.

— Третьяго дня, въ церкви св. *Andrea della Valle* происходило отпѣваніе тѣла такъ рано умершаго Граціози, при чемъ знаменитѣйшій изъ современныхъ проповѣдниковъ, пастеръ Винтура, говорилъ надгробную рѣчь, въ которой изобразилъ заслуги „великаго учителя великаго ученика“ и, особенно, поставилъ на видъ рѣдкую скромность, никогда не позволявшую Граціози домогаться высшей степени въ обществѣ, — „потому-что“ прибавилъ ораторъ, „*la mantelletta non dà il sapere, ne la porpora l'intelligenza* (Епископская одежда не даетъ знанія, ни пурпуръ ума)“. Эти слова, произнесенныя Римскимъ проповѣдникомъ съ каедръ, не могутъ не быть замѣчательны.

Лукка 27 Сентября.

Въ *Journal des Débats* помѣщены слѣдующія строки: „Мы получили сегодня (15-го) много важныхъ извѣстій изъ Италіи. Герцога Луккскій, покинувшій, какъ извѣстно, за нѣсколько времени предъ симъ, свои владѣнія, нынѣ отказался отъ нихъ рѣшительно. Онъ сдѣлалъ отреченіе въ пользу герцога Тосканскаго. Президентъ учрежденнаго въ Луккѣ совѣта регенства, маркизъ Мацарола, самъ всенародно извѣстилъ о семъ событіи, въ ознаменованіе котораго въ Луккѣ совершили малебствіе.“

— Въ *Gazetta privilegiata di Lucca* обнародованъ сегодня новый законъ о тишеніи. Коммиссія, состоящая изъ трехъ цензоровъ и двухъ заступающихъ ихъ мѣсто, назначена для предварительной цензуры противъ рѣшенія ея можно подавать аппелляцію въ Главный цензурный совѣтъ, состоящий изъ пяти постоянныхъ членовъ и двухъ заступающихъ ихъ мѣсто. Дозволеніе одного только цензора уже даетъ право тишенія. Нарушенія этого закона наказываются, въ первый разъ, денежными пенями въ 25 и до 200 ливровъ и тюремнымъ заключеніемъ на двѣ недѣли и до полугода; въ случаѣ вторичнаго нарушенія правилъ, мѣра первоначальнаго наказанія удваивается.

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 9 Октября.

Въ *Gaceta* обнародованъ сегодня самый важный декретъ со времени бракосочетанія Королевы; генераль Серрано назначенъ гренадскимъ генералъ капитаномъ, и слѣдовательно вынужденъ будетъ оставить Мадридъ и дворецъ. Уже вчера переговаривали, что генераль Серрано отправится въ Гаванну въ качествѣ генераль-капитана, но никто не хотѣлъ вѣрить столь странному слуху. Извѣстно, что въ Апрель сего года Серрано совершилъ важную погрѣшность противъ военной дисциплины, ибо не хотѣлъ повиноваться повелѣнію военного министра. Сенатъ рѣшилъ тогда предать генерала военному суду, но Серрано скрылся, и его не могли отыскать; наконецъ при послѣдовавшей церемоніи министровъ опасность миновала. И такъ генераль, подавшій примѣръ неповиновенія, назначенъ нынѣ главнымъ начальникомъ значительнаго военного округа. Это распоряженіе, о коемъ нельзя еще съ достовѣрностію сказать, должно-ли его считать изданымъ въ пользу, или во вредъ генерала Серрано, и побужденіе къ нему, донынѣ составляющее тайну, еще болѣе затрудняютъ изслѣдованіе причинъ послѣдней церемоніи кабинета.

— Гр. Саламанка и Эскозура представлялись вчера во дворцѣ Королевѣ, которою были приняты весьма равнодушно.

— Подлугъ брзміенія новѣй ustawy, Rzym będzie miał odąd, odnawiający się co lat sześć Magistrat, czyli tak zwany Senat Rzymski, i Radę Miejską, złożoną ze stu członków, wybranych z pomiędzy obywateli miasta Rzymu, w równej liczbie, po 32, ze szlachty, mieszczan, oraz uczonych, artystów, kupców i rzemieślników, z daniem 4 ch Radców od korony. Magistrat składa się z 8-miu tak zwanych Konserwatorów i Senatu. Konserwatorów wybiera Rada z pomiędzy swoich członków; Senatora zaś sam Papież, z liczby trzech kandydatów, których mu Rada przedstawia. Całe to nowe prawo, odpowiadające w pełni potrzebom i oczekiwaniu publiczności Rzymskiej, powitane zostało z uniesieniem, przy uroczystym dzwiku wszystkich dzwonów i oznakach powszechniej radości. Wczorajem d. 2, całe miasto było wspaniale oświetlone.

— Onegdaj, w kościele *S. Andrea della Valle* odbywały się exekwie po zmarłym zbyt wczesnie Prafacie *Graciosi*, przyczém, najslawniejszy z współczesnych kaznodziejów włoskich, Ojciec *Ventura*, miał pogrzebową mowę, w której oddając cześć „Wielkiemu Nauczycielowi Wielkiego Ucznia“, wykazał mianowicie rzadką jego skromność, która mu nie dozwoliła nigdy domagać się wyższych stopni w społeczeństwie — „z powodu iż, — dodał mówca — „*la mantelletta non dà sapere, ne la porpora l'intelligenza* (mantolet nie daje nauki, ani purpura wadrosći)“. Slova te, wyrzeczone przez kaznodzieję Rzymskiego z ambony, nie mogą nie zwrócić uwagi.

Lukka, 27 września.

— W *Journal des Débats* z d. 15 października, czytamy co następuje: „Otrzymałiśmy dziś nader ważną wiadomość z Włoch: Xiążę Lukki, który, jak wiadomo, opuścił przed niejakim czasem swoje państwo, teraz wyrzekł się całkiem rządów, i abdykował na rzecz W. Xięcia Toskańskiego. Prezes utworzonej w Luce Rady Rejentyjnej, *Margr. Mazzarosa*, sam obwieścił narodowi ten wypadek; poczem odprawione zostało w Luce nabożeństwo z odpiewaniem *Te Deum*.“

— W *Gazetta Privileggiata* ogłoszono dziś nowe prawo o druku. Kommissya składająca się z trzech cenzorów i dwóch ich zastępców, stanowi pierwszą instancją cenzury, od której można appellować do Głównej Rady Cenzury, złożonej z 5-ciu członków stałych i dwóch ich zastępców. Przekroczenia tego prawa, pociągają sobą, za pierwszy raz, karę pieniężną od 25 do 200 liwrów i zamknięcie w więzieniu od dwóch tygodni do pół roku; za drugi, podwójenie kary pierwotnej.

НИСЗРАИЛ.

Мадридъ, 9 października.

Gaceta ogłasza dziś najważniejszy dekret, jaki wydany został od czasu zamęscia Królowej; Jenerał Serrano mianowany został Jeneralnym Kapitanem Granady, — a zatem będzie musiał Mадридъ i pałac opuścić. Już wczoraj słyszałoby, że Serrano uda się jako Jeneralny Kapitan do Hawany, ale nikt nie chciał dać wiary tak dziwacznej pogłosce. Wiadomo, że w Kwietniu r. b. popelnil Serrano wielkie wykroczenie przeciw karności wojskowej, nie chciał bowiem usłuchać rozkazu Ministra wojny. Senat upoważnił był wtedy rząd do oddania Jenerała pod sąd wojenny, ale Serrano ukrył się tak, że go nie zdołano wynaleść, aż naręczenie, w następniej zmianie Ministrów, ujrzał rękojmiej swęj bezkarności. Teraz więc ten sam Jeneral, co dał przykład największej niekarności, postawiony będzie jako Głównodowodzący na czele znacznego okręgu wojskowego. Rozporządzenie to, o którym nie można jeszcze powiedzieć z pewnością, czy ma się uważać za wydane na korzyść, czy przeciw Jenerałowi Serrano, i którego pobudka jest dotąd tajemnicą, utrudnia jeszcze bardziej zbadanie przyczyn ostatniej zmiany gabinetu.

— PP. Salamanca i Escosura przedstawiali się wczoraj w pałacu Królowej, która ich bardzo zimno przyjęła.

10 Октября.

Сегодня был при дворе большой выход, на котором находились многія знатныя лица. Полагали, что прибудет Король, для поздравления своей супруги, но ошиблись в надеждѣ. Говорятъ, что Король будетъ вечеромъ на балѣ.

— Въ сегодняшнемъ журналѣ *Popular* сообщаютъ, что Эспартеро назначенъ испанскимъ посланникомъ въ Лондонъ, а Примъ генераль-капитаномъ въ Порторико.

— Генераль Нарваезъ принималъ вчера дипломатической корпусъ.

— Въ нѣкоторыхъ журналахъ требуютъ, чтобы Саламанка за свои произвольныя дѣйствія, преданъ былъ суду кортесовъ.

— Въ *Eco del Comercio* полагаютъ главною причиною паденія бывшаго кабинета то, что въ немъ находилось нѣсколько членовъ прогрессивской партіи, кои хотѣли провозгласить Эспартеро Королемъ, а острова Филиппинскіе, Кубу и Порто-Рико отдать Англичанамъ.

— (*Телеграфическое извѣстіе*) Королева Христина прибыла въ Мадридъ. Королева Изабелла примирилась съ своимъ супругомъ.

Турція.

Константинополь, 29 Сентября.

Вчера было празднество для иностранныхъ посланниковъ на равнинѣ Гайдерпаша. Верховный визирь и высшіе сановники принимали посланниковъ и ихъ свиту. Въ 3 часа, посланники отправились въ кіоскъ Султана, чтобы представиться Его Величеству, а въ 4 часа началось пиршество, въ богатомъ наметѣ. Столъ накрытъ былъ на 80 кувертовъ, съ царскими великолѣпьемъ. Французскій посланникъ баронъ Буркене предложилъ тостъ за здоровье Султана, а въ отвѣтъ на это верховный визирь пилъ за здоровье всѣхъ европейскихъ государей, расположенныхъ къ Портѣ. Послѣ обѣда былъ спектакль, а потомъ имѣлъ быть фейерверкъ, но сильная буря съ громомъ тому воспрепятствовала.

— Албанскія дѣла все еще занимаютъ диванъ; не смотря на мнимые успѣхи оттоманскаго оружія, мятежь все таки имѣетъ грозный видъ. Начальникъ мятежниковъ, Джулека, предложилъ, какъ утверждаютъ, греческому правительству нѣкоторыя планы и потребовалъ отъ него подкрѣпленій. Эта мѣра возбудила въ диванѣ большое безпокойство, который сію опасность призналъ важною даже до того, что, составивъ оффиціальную ноту, препроводилъ оную, за нѣсколько предъ симъ дней, представителямъ чужестранныхъ державъ. Порта извѣщаетъ въ этой нотѣ о происхожденіяхъ начальника мятежниковъ, о его сношеніяхъ съ греческимъ правительствомъ, и говоритъ, что хотя она не допускаетъ, чтобы греческое правительство могло согласиться на подобныя предложенія, однако считаетъ долгомъ извѣстить объ этомъ чужестранныхъ представителей съ тою цѣлію, чтобы Грецію заставить отвергнуть эти предложенія въ случаѣ, если бы она была намѣрена принять ихъ, и чтобы положить конецъ такому состоянію вещей.

Эта мѣра Порты убѣждаетъ въ томъ, что она обезпокоена оборотомъ вещей въ Албаніи, и всѣ извѣстія, получаемыя нами изъ сей страны, представляютъ состояніе тамошнихъ дѣлъ весьма неблагоприятнымъ для Порты.

— По извѣстіямъ изъ Сиріи, тамошніе христіане получили уже второй назначенный для нихъ дивидендъ, 2,000 мѣшковъ, на счетъ той суммы, которую Султанъ назначилъ изъ частныхъ своихъ доходовъ, въ вознагражденіе за потери, понесенныя ими во время послѣдней междоусобной войны.

— Бердханъ-Бей и его товарищъ Ванскій-Ханъ, Махмудъ, прибыли сюда 1 числа с. м., съ многочислою свитою на кораблѣ *Erkli*, и тотчасъ заключены въ полицейскомъ зданіи, какъ политическіе преступники. Въ одномъ изъ замковъ Бердханбея нашли сокровища его сокровища, проецирующіяся, какъ утверждаютъ, до 4 милліоновъ фунт. стерл. (24,000,000 руб. сер.)

Дня 10 października.

Дзisiaj odbywało się pokoje, na których nader wiele znajdowało się osób. Mniemano, że Król przybędzie, w celu złożenia swoich życzeń małżonce; nadzieja ta okazała się płonną. Mówią, że Król będzie na balu wieczorem.

— Dzisiejszy dziennik *Popular* donosi, że Espartero mianowany został Posłem hiszpańskim w Londynie, a Jenerał Prim przeznaczony został na Jeneralnego Kapitana w Portovieco.

— Jenerał Narvaez przyjmował onegdaj Ciało Dyplomatyczne.

— Niektóre dzienniki żądają, aby P. Salamanca, za swoje samowolne działania, pod sąd Kortezów oddany został.

— *Eco del Comercio* podaje za główny powód upadku przeszłego gabinetu, że w nim znajdowało się kilku progressistów, którzy zamierzali ogłosić Królem Esparterego, a wyspy Filipińskie, Kubę i Porto Rico wydać Anglikom.

— (*Wiadomość telegraficzna*). Królowa Krystyna przybyła do Madrytu, Królowa Izabella pojednała się ze swoim małżonkiem.

Турція.

Konstantynopol, 29 września.

Wczoraj była biesiada dla Posłów zagranicznych na równinie Hajderpasha. Wielki Wezyr i wszyscy Wielcy Dygnitarze przyjmowali Posłów i osoby składające ich orszak. Posłowie udali się o godzinie 3-iej do kiosku Sultana, dla złożenia mu swego uszanowania, a o 4-iej rozpoczęła się biesiada w przepysznym namiocie. Stół zastawiony z przepychem Cesarskim, nakryty był na 80 osób. Poseł francuzki, Baron Bourqueney, wniósł toast za zdrowie Sultana, na który odpowiedział Wielki Wezyr, Reszid-Basza, pijąc za zdrowie wszystkich Monarchów Europejskich, przyjaznych Portcie. Po obiedzie było przedstawienie sceniczne, a następnie miały być spalone ognie sztuczne; lecz przeszkodziła temu gwałtowna burza, połączone z grzmotem i piorunami.

— Interessa Albanii nie przestają zajmować Dywanu pomimo mniemanych zwycięstw, odniesionych przez oręż Otomanów, powstanie zawsze ma groźną postawę. Naczelnik powstańców, Dzuleka, miał, jak mówią, podać rządowi greckiemu pewne propozycje i żądać od niego posiłków. Ten krok nabawił Dywan wielkiej niespokojności, tak, iż uznał to niebezpieczeństwo dość ważnem, aby je uczynić przedmiotem noty urzędowej, którą podał przed kilku dniami Reprezentantom mocarstw. Dywan zawiadania w niej o zabiegach naczelnika powstańców, o jego krokach do rządu greckiego, i mówi, że lubo nie przypuszcza, aby rząd grecki mógł się przychylić do podobnych propozycji, uważa jednak za powinność uwiadomić o tém Reprezentantów zagranicznych, prosząc, aby się przychylni do odwrócenia od nich rządu greckiego, w razie gdyby był skłonnym je przyjąć, i aby położyli koniec temu stanowi rzeczy.

Ten krok Dywanu przekonywa, że go niepokoi obrót rzeczy w Albanii, i wszystkie doniesienia, jakie nas dochoǳą z tój strony, przedstawiają jednozgodnie stan rzeczy jako bardzo niepomyślny dla Porcy.

— Według wiadomości z Syryi, Chrześcianie tamedzni otrzymali już drugą przeznaczoną dla siebie dywidendę, po 2,000 kies, z tój summy, którą Sułtan asygnował ze swojej prywatnej szkatuły, jako wynagrodzenie za straty, w czasie ostatniej wojny domowej poniesione.

— Berdhan-Bej i towarzyszy jego Mahmud, Chan Wancu, przybyli tu d. 1 b. m. z liczną świtą na okręcie *Erekli*, i natychmiast, w gmachu policyi, jako więźniowie polityczni osadzeni zostali. W jednym z zamków Berdhan-Beja znaleziono ukryte jego skarby, wynoszące, jak mówią, licząc na angielską monetę, około 4 milionów f. szterl. (24 milion. rub. sr.).